

ВІЙСЬКОВИЙ КОЛЕДЖ СЕРЖАНТСЬКОГО СКЛАДУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок та умови вибору здобувачами фахової передвищої
освіти навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною
освітньо-професійною програмою та навчальним планом
у Військовому коледжі сержантського складу
Національної академії сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного

Розглянуто і ухвалено
педагогічною радою Військового
коледжу сержантського складу
Національної академії сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного,
протокол від 26 лютого 2025 року № 10

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Організаційно-методичне забезпечення вибору навчальних дисциплін	4
3. Процедура здійснення вибору навчальних дисциплін.....	6
4. Прикінцеві положення.....	8
Додаток 1.....	9
Додаток 2.....	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови вибору здобувачами освіти навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом у Військовому коледжі сержантського складу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (далі – Положення) визначає порядок формування каталогу вибіркового навчальних дисциплін (далі – Каталог), обрання здобувачами освіти вибіркового навчальних дисциплін та створення індивідуального навчального плану.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України “Про фахову передвищу освіту”, наказу Міністерства оборони України “Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти”, Організаційно-методичних рекомендацій Міністерства оборони України з розроблення (коригування) основних документів вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти, які регламентують організацію та забезпечення освітнього процесу, Положення про організацію освітнього процесу у Військовому коледжі сержантського складу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

1.3. Освітньо-професійна програма (навчальний план) містить обов'язкові, вибіркові та військові навчальні дисципліни.

1.4. Вибіркові навчальні дисципліни освітньо-професійної програми (навчального плану) надають можливість здобувачу фахової передвищої освіти (далі – здобувач освіти) побудувати індивідуальну траєкторію навчання, поглибити професійні знання у межах обраної освітньо-професійної програми, набути додаткові спеціальні професійні компетентності.

Вибіркові навчальні дисципліни, визначаються в освітньо-професійній програмі та навчальному плані.

Здобувачі освіти самостійно обирають вибіркові навчальні дисципліни, які формуються з урахуванням можливості присудження відповідної кваліфікації або спорідненості отримуваних компетентностей.

Перелік навчальних дисципліни за вибором здобувачів освіти враховуються здобувачами освіти під час формування їх індивідуальних навчальних планів, що забезпечує індивідуальну освітню траєкторію здобувача освіти.

1.5. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача фахової передвищої освіти – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що ґрунтується на виборі здобувачем освіти освітньо-професійних програм, суб'єктів освітньої діяльності, що їх реалізують, форм і строку здобуття освіти, освітніх компонентів. Індивідуальна освітня траєкторія

формується здобувачем освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

1.6. Навчальні дисципліни, які внесені до індивідуального навчального плану здобувача освіти, є обов'язковими для вивчення.

1.7. Відповідно до Закону України “Про фахову передвищу освіту” особи, які навчаються в закладах фахової передвищої освіти, мають право на участь у формуванні індивідуального навчального плану, вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

1.8. Зміст конкретної вибіркової навчальної дисципліни визначає її силабус (робоча програма навчальної дисципліни).

1.9. Вибіркові освітні компоненти, рекомендовані для вивчення, формуються у каталозі.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Організаційно-методичне забезпечення вибору навчальних дисциплін супроводжується навчальним відділом Військового коледжу сержантського складу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (далі – Військовий коледж)

2.2. Загальні підходи до формування (перегляду) вибіркової складової навчальних планів.

Обсяг, види аудиторних занять та контрольні заходи з вибірових навчальних дисциплін визначаються відповідним навчальним планом, який формується на підставі освітньо-професійних програм.

Таким чином, перелік вибірових навчальних дисциплін визначається під час розроблення освітньо-професійної програми робочою групою, до складу якої залучаються педагогічні працівники, що працюють у Військовому коледжі за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, у межах якої розробляється певна освітньо-професійна програма.

Організаційно-методичне керівництво з розроблення освітньо-професійних програми здійснюється навчальним відділом Військового коледжу.

Перегляд вибіркової складової навчальних планів здійснюється під час щорічного моніторингу та перегляду освітньо-професійних програм, що передбачає їх часткове оновлення або модернізацію.

Порядок розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітньо-професійних програм визначається окремим положенням.

2.3. Формування каталогу

Каталог є систематизованим анотованим переліком навчальних дисциплін, які відносяться до вибіркової складової освітньо-професійної програми.

Формування каталогу здійснюється робочою групою структурного навчального підрозділу, який відповідає за підготовку здобувачів освіти із відповідної спеціальності, освітньо-професійної програми під методичним керівництвом та у взаємодії з навчальним відділом Військового коледжу.

До складу робочих груп входять: голови робочих груп з розробки освітньо-професійних програм, начальники відповідних циклових комісій, педагогічні працівники структурного навчального підрозділу.

Каталог розміщується на вебсторінці Військового коледжу на початку весняного семестру навчального року.

У Каталозі надається короткий опис кожної навчальної дисципліни (анотація), вказуються вимоги до початку вивчення дисципліни і результати навчання дисципліни, обсяг в кредитах ЄКТС, циклова комісія, електронна адреса силабуса навчальної дисципліни, яка забезпечує викладання та інше.

Форма опису навчальної дисципліни наведена у додатку 1.

До Каталогу можуть бути внесені тільки навчальні дисципліни, що мають повний комплект інформаційного та методичного забезпечення.

Щорічне оновлення каталогу організовує навчальний відділ Військового коледжу за наступною процедурою:

за результатами прийнятого рішення щодо перегляду освітньо-професійних програм структурні підрозділи, відповідальні за викладання навчальних дисциплін, впродовж першого місяця навчального року надають до навчального відділу Військового коледжу анотований перелік відповідних дисциплін та їх методичне забезпечення;

до кінця осіннього семестру навчальний відділ Військового коледжу здійснює експертизу наданих матеріалів, розглядає її на засіданні педагогічної ради Військового коледжу та формує Каталог, який надає до структурних підрозділів.

Основними критеріями для формування Каталогу є:

актуальність дисципліни, її затребуваність замовниками (стейкхолдерами);

достатній рівень кадрового забезпечення;

кількість та різноманітність дисциплін є достатньою для реального вибору здобувачами освіти;

належне навчально-методичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення.

Формування або щорічний перегляд Каталогу здійснюється у такому порядку:

у навчальних структурних підрозділах, які відповідають за підготовку здобувачів освіти із відповідної спеціальності (спеціалізації), створюється робоча група для розробки або оновлення переліку навчальних дисциплін;

робоча група аналізує методичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення запропонованих цикловими комісіями вибіркового навчальних дисциплін;

за результатами аналізу робоча група приймає рішення щодо перегляду освітньо-професійної програми та, відповідно, необхідних змін до Каталогу;

робоча група формує (оновлює) Каталог;

після розгляду на засіданнях циклових комісій відповідних структурних підрозділів запропонованих змін, робоча група структурного підрозділу формує Каталог та до кінця осіннього семестру подає його на розгляд педагогічній раді Військового коледжу;

затверджені у встановленому порядку Каталоги на початку весняного семестру розміщуються на вебсторінці Військового коледжу для ознайомлення з ними здобувачів освіти.

3. ПРОЦЕДУРА ЗДІЙСНЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. До початку процедури вибору навчальних дисциплін здобувачі освіти повинні бути ознайомлені з порядком, термінами, особливостями запису на вивчення вибіркового навчальних дисциплін, з правилами формування навчальних потоків для вивчення вибіркового навчальних дисциплін.

3.2. Вивчення вибіркового навчальних дисциплін розпочинається з першого року навчання, починаючи з другого семестру.

Здобувачі освіти I курсу навчання обирають навчальні дисципліни:

для першого року навчання – на початку першого семестру (для другого та третього року навчання – на початку другого та четвертого семестру);

для другого року навчання – на початку другого семестру.

Здобувачі освіти II курсу навчання обирають навчальні дисципліни для третього року навчання на початку четвертого семестру.

3.3. З початком осіннього та весняного семестру навчання навчальний відділ Військового коледжу готує проєкт розпорядження про організацію інформування цикловими комісіями здобувачів освіти про вибірково навчальні дисципліни (під час самостійної роботи).

3.4. Каталоги розміщуються на інформаційних стендах у навчальних структурних підрозділах та в розташуваннях особового складу. Порядок вибору навчальних дисциплін доводиться до здобувачів освіти командирами

структурних підрозділів під час щомісячних підведень підсумків, зокрема на початку весняного семестру.

3.5. У Військовому коледжі визначено, що вибір вибіркового навчального дисциплін здійснюється на основі особистих уподобань здобувачів освіти. Дисципліна, яку обрала більшість курсантів у межах навчальної групи, закріплюється за цією групою.

3.6. Мінімальна кількість здобувачів освіти, яка може здійснювати підготовку за певною вибраною навчальною дисципліною – академічна група.

3.7. У випадку поновлення, переведення здобувача освіти вибір навчальних дисциплін здійснюється відповідно до навчального плану з переліку дисциплін, за якими сформовано навчальні групи (потоки) на поточний навчальний рік та з урахуванням діючого розкладу занять.

3.8. На всіх етапах навчальним відділом Військового коледжу та навчальними частинами відділень підготовки надається допомога (здійснюється контроль) цикловими комісіями та здобувачам освіти у проведенні процедури вибору.

3.9. Анкети-заяви здобувачів освіти щодо вибіркового навчального дисциплін зберігаються у навчальних частинах відділень підготовки впродовж одного року, після чого підлягають знищенню.

3.10. Процедура вибору навчальних дисциплін здійснюється у такому порядку:

навчальні частини відділень підготовки розробляють графіки проведення інформувань і опитувань здобувачів освіти та доводять їх до здобувачів освіти;

начальники циклових комісій готують анкети-заяви для конкретних навчальних груп та проводять письмове опитування здобувачів освіти у складі навчальних груп. Опитування проводиться під час самостійної роботи. Зразок анкети-заяви наведено в додатку 2;

після завершення анкетування всіх навчальних груп начальники циклових комісій протягом тижня організують узагальнення результатів, формування навчальних потоків для їх вивчення та погодження з навчальним відділом Військового коледжу, розглядають їх на засіданнях циклових комісій. До опрацювання анкет і узагальнення результатів залучаються представники навчальних груп, про що робиться запис у протоколах засідань циклових комісій;

витяги з протоколів засідань циклових комісій надаються встановленим порядком до навчального відділу Військового коледжу;

навчальний відділ Військового коледжу формує наказ про результати обрання вибіркового навчального дисциплін здобувачами освіти та закріплення їх за навчальними групами;

навчальні структурні підрозділи доводять наказ про результати обрання вибіркових навчальних дисциплін здобувачами освіти та закріплення їх за навчальними групами;

начальники циклових комісій організують проведення розрахунку навантаження циклової комісії та розроблення індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти;

здобувачі освіти під методичним керівництвом та у взаємодії з педагогічними працівниками відповідних циклових комісій формують індивідуальний навчальний план.

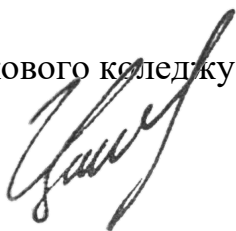
4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення вводиться в дію з моменту затвердження наказом начальника Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. Зміни та доповнення в Положення розглядаються та ухвалюються педагогічною радою Військового коледжу.

Випадки, які не передбачені цим Положенням, особливі ситуації та обставини розглядає та вирішує начальник Військового коледжу або призначений ним відповідний заступник.

Начальник Військового коледжу сержантського складу

полковник



Ігор ЦЕЛЮХ

ВК 1.1 Історія України та української культури

Циклова комісія, яка забезпечує викладання	Циклова комісія з гуманітарних дисциплін
ОПП, для яких адаптована дисципліна, рік вступу, курс, семестр	2024 р. вступу: НА – 1 курс, осінній семестр АТ, ЕБТ, МД, МП, МЕ, ОХ, МХ, ОЗР, ОЗМ, ОП, ЗВП, ПП – 1 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни та розподіл годин	3 кредити ЄКТС – 90 годин аудиторні заняття: лекції – 30 год., семінари – 30 год. самостійна робота – 30 год.
Що буде вивчатися	Враховуючи важливість історичних знань, які надають розуміння минулого та пропонують уроки для майбутнього, є ключовими для формування національної ідентичності, засвоєння національної культури, сприяють розвитку соціальної відповідальності та прищеплюють навички критичного мислення, створено курс “Історія України та української культури”. Предмет навчальної дисципліни – етапи розвитку української державності від найдавніших часів до наших днів, соціально, політичні та економічні перетворення, розгляд культурної спадщини України
Чому це цікаво / треба вивчати	Підвищення ефективності професійної підготовки і діяльності у сучасних умовах потребує високого рівня історичної компетентності фахівців, що і зумовлює необхідність вивчення дисципліни “Історія України та української культури”. Вивчення історії і застосування в житті отриманих знань сприятиме особистісному зростанню, формуванню патріотичних почуттів, зміцненню національної та громадянської ідентичності, розширенню культурного кругозору, досягненню успіхів в професійній сфері та інших видах діяльності
Чому можна навчитися	знання: найбільш важливі факти та події з історії України, найважливіші культурні та наукові здобутки; характерні риси та особливості культурно-історичних епох; взаємозалежності соціально-політичного і культурного розвитку;

	<p>концептуальні напрями розвитку суспільства сучасності</p> <p>уміння: визначати причини і наслідки процесів та подій в історії України; приймати виважені рішення, прогнозуючи можливий розвиток ходу подій; проводити ретроспективний аналіз, узагальнювати та формулювати висновки</p>
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями	<p>Оволодівши інформацією за дисципліною “Історія України та української культури” курсант зможе використовувати знання з історії України та української культури для вдосконалення воєнного мислення, поширення кругозору та винахідливості на полі бою; збирати та інтерпретувати інформацію (дані), обирати методи та інструментальні засоби для узагальнення та донесення відомостей, знань; ефективно формувати комунікаційну стратегію; планувати бойові дії підрозділу та обґрунтовувати своє рішення; впроваджувати у підрозділі традиції українського війська; систематично оновлювати інформацію за військово-історичною тематикою в місцях перебування особового складу</p>
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники, курс в системі дистанційного навчання Збройних Сил України, URL: https://.....
Семестровий контроль	Екзамен

АНКЕТА-ЗАЯВА
щодо вибору навчальних дисциплін

Шановний курсанте спеціалізації _____, 20__ року набору!

На підставі п.17 статті 54 Закону України “Про фахову передвищу освіту” пропонуємо Вам скористатися своїм правом вибору навчальних дисциплін у межах, передбачених навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

З метою формування Вашого індивідуального навчального плану, просимо здійснити власний вибір навчальних дисциплін, які Ви вивчатимете на ___ курсі:

Код вибіркової компоненти	Назва навчальної дисципліни	Рішення про вибір

Курсант навчальної групи _____

(військове звання підпис ініціал, прізвище)

“ ___ ” _____ 20__ р.